

LOVGIVNING OG DOMSAFGØRELSER PAA ERHVERSVSLIVETS OMRAADE I 1939

Ved Haakon Petersen.

(Fortsat)

II. Domsafgørelser.¹⁾

Afbetaling. En Afbetalings sælger begærede sig, paa Grund af Købers Misligholdelse, ved Fogden indsat i Besiddelse af det solgte.

Under Fogedforretningen udmeldtes 2 Syns- og Skøns mænd, som bl. a. erklærede, at Afbetalingsprisen ikke kunde anses for at være urimeligt høj (Efter Afbetalingsloven Nr. 244 af 8. Maj 1917 kan Afbetalingsprisen forlanges nedsat, naar den er urimeligt høj).

Fogedforretningen paaankedes af Køberen, der paastod Overskøns mænd udmeldt.

Ved Ø. L. R. D. af 20. Januar 1939 statueredes det, at Overskøn var udelukket ved Afbetalingslovens § 12⁸. —

En Haandværker, der har repareret en Ting, er i Almindelighed ikke pligtig at udlevere den, før han har faaet sit Arbejde betalt (han har Tilbageholdelsesret).

Efter Fogedpraksis kan en saadan Tilbageholdelsesret imidlertid ikke gøres gældende over for den, der har solgt Tingen paa Afbetaling med Ejendomsforbehold, naar han paa Grund af Misligholdelse vil tage Tingen tilbage fra Afbetalingskøberen, der har indleveret den til Reparation, med mindre det drejer sig om absolut nødvendige Reparationer, f. Eks. med Hensyn til Motorvogne Reparationer, som er nødvendige, for at Vognen kan komme i køreklar Stand.

En Mekaniker, der havde repareret et paa Afbetaling solgt Automobil, der var indleveret til Reparation hos ham af Afbetalingskøberen, nægtedes der ved Ø. L. R. D. af 13. Oktober 1939 Tilbageholdelsesret over for Sælgeren, da han gentagne Gange, efter at Reparationen i det væsentlige var afsluttet, havde udlaant Automobilen til Afbetalingskøberen. —

Aktieselskaber. Stifterne af et Byggeaktieselskab havde ikke indbetalt hele den Del af Aktiekapitalen, som de havde tegnet.

¹⁾ H. R. D. betyder Højesterets Dom, Ø. L. R. D. — Østre Landsrets Dom, V. L. R. D. — Vestre Landsrets Dom og S. & H. R. D. — Sø- og Handelsrettens Dom.

LOVGIVNING OG DOMSAFGØRELSER PAA ERHVERSVSLIVETS OMRAADE I 1939

Ved *Haakon Petersen.*

(Fortsat)

II. Domsafgørelser.¹⁾

Afbetaling. En Afbetalings sælger begærede sig, paa Grund af Købers Misligholdelse, ved Fogden indsat i Besiddelse af det solgte.

Under Fogedforretningen udmeldtes 2 Syns- og Skøns mænd, som bl. a. erklærede, at Afbetalingsprisen ikke kunde anses for at være urimeligt høj (Efter Afbetalingsloven Nr. 244 af 8. Maj 1917 kan Afbetalingsprisen forlanges nedsat, naar den er urimeligt høj).

Fogedforretningen paaankedes af Køberen, der paastod Overskøns mænd udmeldt.

Ved Ø. L. R. D. af 20. Januar 1939 statueredes det, at Overskøn var udelukket ved Afbetalingslovens § 12⁸. —

En Haandværker, der har repareret en Ting, er i Almindelighed ikke pligtig at udlevere den, før han har faaet sit Arbejde betalt (han har Tilbageholdelsesret).

Efter Fogedpraksis kan en saadan Tilbageholdelsesret imidlertid ikke gøres gældende over for den, der har solgt Tingen paa Afbetaling med Ejendomsforbehold, naar han paa Grund af Misligholdelse vil tage Tingen tilbage fra Afbetalingskøberen, der har indleveret den til Reparation, med mindre det drejer sig om absolut nødvendige Reparationer, f. Eks. med Hensyn til Motorvogne Reparationer, som er nødvendige, for at Vognen kan komme i køreklar Stand.

En Mekaniker, der havde repareret et paa Afbetaling solgt Automobil, der var indleveret til Reparation hos ham af Afbetalingskøberen, nægtedes der ved Ø. L. R. D. af 13. Oktober 1939 Tilbageholdelsesret over for Sælgeren, da han gentagne Gange, efter at Reparationen i det væsentlige var afsluttet, havde udlaant Automobilen til Afbetalingskøberen. —

Aktieselskaber. Stifterne af et Byggeaktieselskab havde ikke indbetalt hele den Del af Aktiekapitalen, som de havde tegnet.

¹⁾ H. R. D. betyder Højesterets Dom, Ø. L. R. D. — Østre Landsrets Dom, V. L. R. D. — Vestre Landsrets Dom og S. & H. R. D. — Sø- og Handelsrettens Dom.

Ved H. R. D. af 4. September 1939 blev de tilpligtet at betale det paagældende Beløb uden Adgang til Modregning i deres Tilgodehavende hos Selskabet. —

Et Aktieselskab var anmeldt til Aktieselskabsregisteret med en fuldt kontant indbetalt Aktiekapital paa 15 000 Kr. tegnet af Stifterne og med Angivelse af, at Selskabet ikke skulde overtage bestemte Formuegenstande.

Disse Angivelser var imidlertid urigtige, idet der kontant kun var indbetalt 7500 Kr., og idet Selskabet skulde overtage en Maskine for 13 300 Kr., hvoraf der straks betaltes 5800 Kr.

$\frac{1}{2}$ Aars Tid efter Selskabets Stiftelse blev Selskabets Bo taget under Konkursbehandling.

Ved H. R. D. af 16. November 1939 blev Selskabets Bestyrelse som ansvarlig i Henhold til Aktieselskabslovens § 16 for Rigtigheden af Angivelserne til Aktieselskabsregisteret tilpligtet at tilsvare Konkursboet 7500 Kr., Forskellen mellem Købesummen for Maskinen 13 300 Kr. og dens ansatte virkelige Værdi 5800 Kr. og i Erstatning for Tab paaført Selskabet ved ikke behørigt Tilsyn med Selskabet og Forsømmelse af Pligterne som Ledere 2500 Kr. —

I Begyndelsen af 1934 stiftede bl. a. 2 Kulimportforretninger et Aktieselskab med det Formaal at drive Handel med Brændsel — navnlig paa Grundlag af Stifternes Valutabevillinger — til Fordeling blandt Aktionærene.

Senere kom bl. a. en Kulgrosserer med i Aktieselskabet ved at overtage en Post Aktier, som ifølge den mellem Parterne indgaaede Overenskomst skulde deponeres hos Aktieselskabet til Sikkerhed for Grossererens Forpligtelser.

Ved Overenskomsten forpligtede Grosserereren sig til at aftage hele sit Forbrug hos Aktieselskabet til en paa en nærmere angiven Maade fastsat Pris med Tillæg af paaløbne Omkostninger m. m. tillige med en Avance af Kr. 1,50 pr. Ton og til, hvis han ikke overholdt denne Forpligtelse, at betale Erstatning og Bøde.

Uden at Overenskomsten indeholdt noget derom, udbetaltes der Aktionærene Bonus af det ved Salget til disse fremkomne Overskud i Forhold til de af dem i Aarets Løb aftagne Kvanta; i denne Bonus fradroges dog Kr. 1,50 pr. Ton, hvilket Beløb skulde tilfalde den ene af Stifterne, paa hvis Valutaattester Indkøbene som nævnt særlig foretoges.

Da Kulgrosserereren protesterede mod at erlægge en Bøde og Erstatning, som Aktieselskabet havde paalagt ham i Anledning af, at han

havde foretaget Indkøb andetsteds, forlangte Aktieselskabet kontant Betaling af Leverancerne, der før var ydet ham paa Kredit mod Veksler.

Ved H. R. D. af 18. December 1939 anerkendtes Kulgrossererens at være berettiget til at betragte Overenskomsten som hævet ved Nægtelsen af Kredit, hvorhos Aktieselskabet (hvis Aktionærers Antal var under 10, hvorfor dets Regnskaber ifølge Aktieselskabslovens § 45 ikke var offentligt tilgængelige ved Aktieselskabsregistret) dømtes til at udlevere et Eksemplar af Regnskaberne til Kulgrossererens.

Derimod toges Kulgrossererens Paastand om Tilkendelse af de Beløb, der var fradraget hans Bonus, ikke til Følge, idet han fandtes at burde have været klar over, at der naturligt maatte tilkomme Stifterne af Aktieselskabet en særlig Fortjeneste, og idet han ved at modtage den ham for det første Aar beregnede Bonus uden Indsigelse fandtes at have anerkendt Beregningsmaaden.

Ferieloven. En Mand havde været Salgsleder i et Aktieselskab med en Løn af 100 Kr. ugentlig og Provision i Tiden fra Februar 1938, indtil han 1. Juni 1939 blev opsagt til Fratræden med det samme, men mod Betaling af 3 Maaneders Løn og Provision i Henhold til Funktionærloven og med Tilkendegivelse af, at han maatte holde Ferie med det samme.

Ved S. & H. R. D. af 1. November 1939 tilkendtes der Salgslederen Feriemærker til Beløb 122 Kr. 53 Øre for Perioden 1. April 1939 til 31. August 1939 i Henhold til Ferieloven Nr. 170 af 13. April 1938 § 3, men ikke for Perioden fra 1. Juli 1938 (da Ferieloven traadte i Kraft) til 1. April 1939, idet der ved Udbetalingen af 3 Maaneders Løn den 1. Juni 1939 fandtes at være ydet ham Feriegodtgørelse for sidstnævnte Periode, medens den førstnævnte Periode (1. April—31. August 1939) vedkom Ferien i Ferieaaret 1940. —

Forældelse af Fordringer. Ifølge Lov Nr. 274 af 22. December 1908 § 1 forældes visse nærmere angivne Fordringer i Løbet af 5 Aar. Denne Forældelsesfrist er dog ikke anvendelig, naar der for Fordringen er udstedt Gældsbrief eller tilvejebragt andet særligt Retsgrundlag, hvorved dens Tilblivelse og Størrelse er anerkendt af Skyldneren eller paa anden Maade skriftligt fastslaaet.

Den 1. Februar og den 18. April 1932 lod en Tømmerhandler foretage Arrest hos en Tømremester for nogle Veksler.

Tømremesteren erklærede sig ved den første Arrestforretning (1. Februar) ude af Stand til at betale og henviste til at gøre Arrest i en Fordring, medens han ved den anden Arrestforretning (18. April) ikke kunde anvise noget til Genstand for Arrest.

Han anerkendte i begge Tilfælde Arrestens Lovlighed og frafaldt dens Forfølgning (En Arrest er et foreløbigt Retsmiddel, hvorved Kreditor sikrer sig Tilstedeværelse af Midler til Genstand for Udlæg, hvorefter Arresten skal »forfølges« ved en Retssag, i hvilken Dommen bliver Grundlag for Fyldestgørelsen i det arresterede).

I 1938 anlagde Tømmerhandleren Sag mod Tømmermesteren til Betaling af Gælden efter Vekslerne, men ved H. R. D. 27. April 1939 ansaas Gælden for forældet, idet der ikke ved det under Arrestforretningen passerede fandtes tilvejebragt et saadant særligt Grundlag for Fordringen, som kræves efter ovennævnte Lov.

Forældelse af Ansvar for Overtrædelse af Valutalovgivning. Bestemmelsen i Lov Nr. 342 af 22. December 1937 om Indløseligheden af Danmarks Nationalbanks Sedler og om Foranstaltninger til Værn for den danske Valuta § 16, 2. Stk., om, at Strafansvar efter denne Lov forældes i Løbet af 5 Aar, fandtes ved Ø. L. R. D. af 3. Marts 1939 ogsaa at maatte anvendes paa tilsvarende Overtrædelser af den ældre Valutalovgivning, selv om denne ikke indeholdt nogen Regel om Forældelse.

Funktionærloven. I S. & H. R. D. af 17. Januar 1939 udtaltes det, at Bestemmelserne i Funktionærloven Nr. 168 af 13. April 1938 ogsaa maatte komme til Anvendelse paa tidligere (før Lovens Ikrafttræden) indgaaede Kontrakter. —

Bestemmelsen i Funktionærloven Nr. 168 af 13. April 1938 § 13 (»De i denne Lov indeholdte Bestemmelser kan ikke ved Aftale mellem Parterne fraviges til Ugunst for Funktionæren.«) fandtes ved S. & H. R. D. af 7. Marts 1939 at omfatte ikke alene Aftaler, der slutes ved Kontraktsforholdets Indgaaelse, men ogsaa Aftaler, der indgaaes under Forholdets Løb. —

En Mand, der var ansat som Inkassator i en Forsikringsforening for en maanedlig Løn af 60 Kr. og tillige udførte Inkassoarbejde for 3 andre Forsikringsselskaber, væsentligst mod Provision, fandtes ved S. & H. R. D. af 14. Marts 1939 at maatte anses som Funktionær i Forhold til Forsikringsforeningen og at have Krav paa det i Funktionærloven bestemte Opsigelsesvarsel. —

En Malermester havde antaget en Ekspeditrice fra 1. April. Efter at Aftalen var indgaaet, faldt Ekspeditricen og brækkede sit Ben den 21. Marts, og den 25. Marts annullerede Malermesteren Aftalen.

Ved S. & H. R. D. af 12. Maj 1939 antoges Funktionærlovens § 5, hvorefter Funktionærens Sygdom betragtes som lovlig Forfald, kun at

omfatte en under Tjenesteforholdets Forløb indtræffende Sygdom, hvorfor Annullationen fandtes berettiget. —

En Mand, der siden August 1938 havde været ansat som provisionslønnen Repræsentant hos en Forretning og samtidig havde Repræsentation for en Del andre Forretninger, men havde forholdsvis ringe Provisionsindtægt hos den førstnævnte Forretning, fandtes ved S. & H. R. D. af 6. Juni 1939 ikke at have haft en saadan fast Tilknytning til denne, at hans Stilling kunde henføres under Funktionærloven. —

En Mand, der havde tegnet Livsforsikringer med Spareure i København ved Arbejde fra Dør til Dør 1½ Time daglig, fandtes ved S. & H. R. D. af 21. Juni 1939 at falde ind under Funktionærloven, da han ikke havde arbejdet for andre og havde modtaget et fast maanedligt Tilskud paa 200 Kr. til sin Provision. —

En Ekspedient i et Aktieselskab blev under en ekstraordinær Indkaldelse indkaldt til midlertidig Tjeneste som Underkanoner i Tiden fra 8. Maj til 14.—15. Juli 1939.

Ved S. & H. R. D. af 21. Juni 1939 fandtes Indkaldelsen at maatte betragtes som lovligt Forfald efter Funktionærlovens § 6, saaledes at han havde Krav paa Løn for Indkaldelsesperioden med Fradrag af, hvad han havde opbebaaret i Militærløn. —

En Mand, der var Medlem af »Dansk Funktionærforbund«, og som den 1. August 1934 var bleven ansat som Inkassator i en Forretning, blev den 10. Marts 1939 opsagt til den 17. s. M.

I en mellem Forretningen og det nævnte Forbund den 28. Februar 1939 afsluttet Overenskomst, hvilken Overenskomst var tiltraadt af Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund i Danmark, var det med Hensyn til Inkassatorer bestemt, at Ansættelse som Inkassator finder Sted efter en Prøvetid paa 6 Maaneder, i hvilke det gensidige Opsigelsesvarsel er to Dage til en Fredag, medens det efter Prøvetidens Udløb er en Uge til en Fredag.

Ved S. & H. R. D. af 1. September 1939 fandtes Inkassatoren ikke at falde ind under Funktionærloven. —

En Mand, hvis Arbejde hovedsagelig bestod i Rensning og Reparation af Skrivemaskiner, og som desuden udførte nogle Kontorforretninger og lejlighedsvis solgte nogle Skrivemaskiner, fandtes ved Ø. L. R. D. af 11. September 1939 ikke at falde ind under Funktionærloven. —

En Kvinde, der var antaget dels til huslig Medhjælp, dels til Medhjælp i en Forretning, fandtes ved Ø. L. R. D. af 12. Oktober 1939 ikke at falde ind under Funktionærloven. —

En Repræsentant, som udelukkende lønnedes med Provision, fandtes ved Ø. L. R. D. af 23. November 1939 ikke at have Krav paa Løn efter

Funktionærlovens § 5 for den Tid, hvori han paa Grund af Sygdom var afskaaret fra eller dog hæmmet i at udføre det Arbejde, hvorved han tjente sin Løn. —

I S. & H. R. D. af 18. Oktober 1939 udtales det, at Lærlingeforholdet frembyder saa store Afvigelser fra Funktionærforholdet, at man ikke uden positiv Lovstøtte (som ikke findes) kan medregne Læretiden ved Udregningen af Opsigelsesvarslets Længde efter Funktionærlovens § 2. —

I en skriftlig Kontrakt mellem en Agent og en Forretning var der givet detaillerede Regler ikke blot for Prøvetiden, men ogsaa for dens Fortsættelse.

I S. & H. R. D. af 21. Oktober 1939 udtaltes det, at man ikke af Funktionærlovens § 2 kan udlede, at det i Almindelighed skulde være udelukket at medregne Prøvetiden ved Udregningen af Opsigelsesvarslets Længde. I det nævnte Tilfælde fandtes det naturligt, at Prøvetiden medregnedes. —

En Handelsrejsende, der havde en mindre, provisionslønned Repræsentation for en Vinhandel, men ellers havde sin Hovedindtægt ved Repræsentation for en Tobaksforretning, og som selv fastlagde sin Rejserute, fandtes ved S. & H. R. D. af 21. Oktober 1939 i Forhold til Vinforretningen at høre under Funktionærloven.¹⁾ —

Ved S. & H. R. Domme af 7. og 21. November 1939 henførtes henholdsvis det af Arbejderne ved A/S Burmeister & Wain drevne Marketeri og Dansk Skatteborgerforening under Funktionærlovens Begreb: privat Erhvervsvirksomhed. —

En Mand, der havde været ansat i et Bryggeri fra 1. April 1939, og som faldt ind under Funktionærloven, afskedigedes den 5. September 1939 med 1 Maanedes Opsigelsesvarsel.

Ved S. & H. R. D. af 21. November 1939 fandtes han at have Krav paa 3 Maaneders Opsigelsesvarsel.

Opsigelsen med 1 Maanedes Varsel skulde altsaa være sket saa tidligt, at Fratræden kunde ske, inden den paagældende var kommen ud over 6 Maaneders Tjenestetid, idet han efter 6 Maaneders Tjeneste i Henhold til Funktionærloven vilde have Krav paa 3 Maaneders Opsigelsesvarsel. —

I Funktionærlovens § 11 bestemmes det, at den i Aftaleloven Nr. 242 af 8. Maj 1917 § 38 indeholdte Bestemmelser finder Anvendelse paa Aftaler, hvorved en Funktionær af Konkurrencehensyn forpligter sig til

¹⁾ jvnf. derimod S. 101 L. 3-8 f. o.

ikke at drive Virksomhed af en vis Art — en saadan Vedtagelse er efter den anførte Lovregel ikke bindende for den forpligtede, for saa vidt den gaar videre end paakrævet til Værn mod Konkurrence eller utilbørligt indskrænker hans Adgang til Erhverv — og at Forpligtelsen kun gælder i et Aar fra Fratrædelsesdagen, med mindre den forpligtede faar et skriftligt fastsat Vederlag for Forpligtelsen.

En Værkfører havde i 1934 forpligtet sig til i 5 Aar efter sin Fratræden ikke at beskæftige sig med Fabrikation af Badmintonbolde.

Ved S. & H. R. D. af 29. November 1939 fandtes Forpligtelsen kun at være forbindende for Værkføreren i et Aar fra hans Fratræden, da Funktionærlovens Bestemmelser, derunder § 11, fandtes at maatte komme til Anvendelse ogsaa paa de ved Lovens Ikrafttræden (1. Novbr. 1938) bestaaende Aftaler, der giver Funktionæren ringere Retsbeskyttelse end Lovens Regler.

Ved en tidligere Dom var det statueret, at Forpligtelsen ikke var ugyldig efter Aftalelovens § 38. —

Garanti. I en Sag, hvorunder en Dame krævede Erstatning i Anledning af, at Rensningen af en sort Silkekjole og Farvning af en hvid Silkekjole mislykkedes, var der afgivet en Erklæring af en Skønsmand gaaende ud paa, at en Coutume, hvorefter der ved Rensning og Farvning af Silkestoffer ikke ydes Garanti for Udfaldet af Behandlingen, alene forstaas saaledes, at der ikke garanteres for, at Stoffet kan taale Behandlingen.

Ved Ø. L. R. D. af 23. December 1938 blev den Forretning, der havde foretaget Rensningen og Farvningen, dømt til at betale Erstatning.

Kaution. Ifølge et Gældsbevis til en Bank, hvorefter Gælden skulde afdrages paa en nærmere aftalt Maade, var Banken berettiget til uden Tilladelse fra Kautionisten at give Debitor Henstand af enhver Art.

Efter at den ene af de fem for Gælden hæftende solidariske Selvskyldnerkautionister havde indfriet Gældsbeviset, afkrævede han en af de andre Kautionister dennes Andel.

Ved Ø. L. R. D. af 3. November 1938 tilpligtedes den sagsøgte Kautionist at tilsvare den sagsøgende Kautionist den forlangte Andel, uanset, at sidstnævnte ved et frivilligt Forlig havde givet Hoveddebitor Henstand med Gældens Afvikling, idet det anførtes, at den sagsøgte Kautionist, hvis han havde betalt sin Andel, selv vilde have haft Regres til Hoveddebitor, og at han paa Grund af ovennævnte Bestemmelse om Bankens Ret til at give Henstand maatte være forberedt paa, at Gældens Afvikling kunde tage længere Tid end fastsat i Gældsbeviset.

Konkurrence og Varemærker. En Fabrik havde i 1936 faaet Ordet »Milo« indregistreret i Varemærkeregistret som Varemærke for Sæbe m. m.

Ved S. & H. R. D. af 3. Oktober 1938 fandtes Slægten Milo ikke berettiget til at forbyde en saadan Anvendelse af Ordet, idet Retten fandt, at det naturligt maatte opfattes ikke som et Slægtsnavn, men som Navnet paa en græsk Ø, og idet der ikke forelaa noget om, at Benyttelsen og Indregistreringen var forbundet med noget illoyalt Formaal. —

Ifølge Konkurrenceloven (»den illoyale«), Lovbekendtgørelse Nr. 80 af 31. Marts 1937 § 1 er det forbudt den, der sælger Varer, paa disse, deres Etiketter eller Indpakning, paa Regninger m. m. at anbringe urigtige eller vildledende Angivelser til Paavirkning af Efterspørgslen, og ifølge § 5 maa der kun holdes »Sæsonudsalg« enten een Gang om Aaret i højst 2 Maaneder eller 2 Gange om Aaret i een Maaned hver Gang.

At en Handlende inden for et vist Tidsrum jævnligt havde udsendt Meddelelser om Ændring af sine Priser, fandtes ved Ø. L. R. D. af 18. Oktober 1938 ikke at indeholde Grundlag for den Antagelse, at Salget i de Tidsrum, da Priserne var lavest, maatte anses for Udsalg, hvorfor den Handlende frifandtes for Tiltale for Overtrædelse af Konkurrencelovens § 5. —

En Handlende havde averteret med »November-Salg«, »November-Tilbud« og »Ugens Ekstra-Tilbud«. Salget af Varerne skete ikke til nedsatte Priser.

Ved H. R. D. af 14. November 1938 fandtes den paagældende ikke skyldig i Overtrædelse af de nævnte Bestemmelser i Konkurrencelovens §§ 1 og 5. —

Efter Varemærkeloven Nr. 101 af 7. April 1936 § 1 har enhver, som her i Riget driver en nærmere betegnet Næring, Ret til som Varemærke at benytte Navnet paa en ham tilhørende fast Ejendom, og efter Konkurrencelovbekendtgørelse Nr. 80 af 31. Marts 1937 § 9 er det enhver forbudt i Erhvervsøjemed at benytte en ham rettelig tilkommende Betegnelse paa en Maade, der er egnet til at hidføre Forveksling med en af en anden Virksomhed retmæssig ført Betegnelse.

En Mand, der i 1933 havde overtaget Behandlingen af Mælken fra Kokkedal Avlsgaard, og som i 1938 efter at have opsagt den med Avlsgaarden oprettede Kontrakt flyttede til Usserød samtidig med, at et Andelsselskab overtog Mælken fra Kokkedal Avlsgaard, fandtes ved Ø. L. R. D. af 30. November 1938 uberettiget til at anvende Navnet »Kokkedal« i Benævnelsen paa den Mejerivirksomhed, som et af ham stiftet Interessentskab havde paabegyndt, da Betegnelsen var egnet til

at hidføre Forveksling med Mejeriet paa Kokkedal Avlsgaard, og da Interessentskabet var stiftet, efter at Andelsselskabet havde overtaget Virksomheden paa Kokkedal Mejeri. —

En Mand, der opkøbte og reparerede gamle Kakkelovne med Videre salg for Øje, havde udsendt en Reklameseddel, hvori han opfordrede Folk til at indsende deres gamle Riste til ham, idet han da vilde lave dem nye af samme Slags.

En Fabrik, der lavede Kakkelovne, og til hvis Fabrikater han saaledes havde lavet Riste, havde paastaet ham kendt uberettiget bl. a. til at fremstille Støbegods, hvori Sagsøgerens Nr. og Mærke var støbt, og til at udsende Reklamesedler som den ovennævnte.

I V. L. R. D. af 10. December 1938 udtaltes det, at omend Reklamesedlens Tekst er anset stridende mod § 15 i Lovbekendtgørelse Nr. 80 af 31. Marts 1937 (»I Erhvervsøjemed foretagne Handlinger, der, selv om de ikke omfattes af Lovens øvrige Bestemmelser, strider mod redelig Forretningsskik, medfører Erstatningsansvar og kan ved Dom forbydes«), fandtes det dog betænkeligt i al Almindelighed uden Hensyn til den nærmere Formulering af Falbydelsen at statuere, at Sagsøgte var uberettiget til i Kataloger m. m. at tilbyde Fremstilling og Salg af Støbegods afstøbt efter Sagsøgerens Modeller. —

En Handlende, der forhandlede en Fabrikants Varer og solgte dem til Underpris, havde foretaget Udkrasning tre forskellige Steder paa Emballagens Forside-Etikette og to forskellige Steder paa Bagside-Etiketten, hvorved Varemærke, Firmanavn og Brugsanvisning makederedes.

Ved S. & H. R. D. af 24. Januar 1939 fandtes dette stridende mod Bestemmelsen i Konkurrencelovens § 15 om »redelig Forretningsskik«. —

En Kaffeforretning havde udsendt Reklamehæfter, hvori der fandtes en Meddelelse om, at Kunderne kunde vinde en Rejse og flere andre Præmier ved at løse en Rebus og ved Indsendelse af Forretningens Kaffeposer godtgøre, at de var Kunder.

Ved H. R. D. af 18. April 1939 frifandtes Forretningen for Tiltale for Overtrædelse af Konkurrencelovens Forbud mod Tilgift, idet det fremhævedes, at det alene drejede sig om en Chance for at vinde en Præmie, og at denne Chance kun kom de Kunder til Gode, der modtog Reklamehæftet og ønskede at deltage i Konkurrencen og indsendte den rigtige Løsning.

Der forelaa derimod en Overtrædelse af Lotteriloven af 6. Marts 1869. —

Efter Varemærkeloven (Nr. 101 af 7. April 1936) maa et Varemærke ikke registreres, naar det udelukkende bestaar af Ord, som i den al-

mindelige Omsætning er egnet til at angive det Sted, hvor Varen er fremstillet.

Ved S. & H. R. D. af 24. Maj 1939 blev en Forretning kendt pligtig at ophøre med at benytte Navnet »Cinglofa« i Forbindelse med Handel med The, da det kunde forveksles med Ordet »Cingalla«, der i 1905 var indregistreret som Varemærke for The, da de to Mærker let kunde forveksles, og da det ikke kunde anses for almindeligt bekendt, at Ordet Cing (Sing) er det samme som Ceylon og derfor betegner et Tilhørsforhold til denne Ø. —

En Maskinfabrik, der erkendte ved Fremstillingen af en Betonblandemaskine at have tilsigtet at opnaa en fuldstændig Lighed med en af en anden Fabrik fremstillet Betonblandemaskine, som der ikke var opnaaet Patent eller Mønsterbeskyttelse for, og at de to Maskiner fremtraadte ens, medens de i Maskinerne anvendte Motorer, der repræsenterede Halvdelen af Maskinens Pris, var af forskelligt Fabrikat, fandtes ved H. R. D. af 30. Juni 1939 ikke at have tilstræbt paa en med redelig Forretningsskik stridende Maade at fortrænge den anden Fabrik fra dens Marked. —

Ved S. & H. R. D. af 27. November 1939 fandtes et som Varemærke for Badminton- og Fjerbolde anvendt smalt rødt Baand, der anbragtes om Overkanten af Boldenes Korkbund, ikke at have det til Registrering fornødne Særpræg, idet saadanne Baand i forskellige Farver almindeligt anvendes til Fastholdelse af Boldes Skindbeklædning.

Konkurs og Likvidation. En privat Likvidation falder i Almindelighed ikke ind under Konkurslovens Regler. I nogle Love, saaledes Aktieselskabsloven og Bankloven, gøres nogle af Konkurslovens Regler anvendelige paa en saadan Likvidation, og ofte vedtages det, at en Likvidation af en Forretning skal ske efter Konkursregler (hvilken Vedtagen da kun er bindende for dem, der har været med til Vedtagelsen).

En »Indkøbscentral« havde indgaaet en Overenskomst med forskellige Forretninger, hvorefter den skulde skaffe de paagældende de Fordele, der kan opnaas ved samlede Indkøb.

Betalingen for alle leverede Varer skulde ske til Indkøbscentralen med et Tillæg af 2 pCt., hvoraf under visse Omstændigheder Halvdelen posteredes paa Interessenternes Konto i Forhold til deres Deltagelse i Købene.

Ifølge Overenskomsten tilhørte de paagældende Beløb Indkøbscentralen og kom kun Interessenten til Gode ved Udtrædelse, og i Tilfælde af en Interessents Konkurs, Betalingsstandsning eller lignende havde Indkøbscentralen Ret til at udtage det hele Beløb til Dækning af Inter-

essentens Gæld til Centralen, uden at der derved skulde ske nogen Ændring i Centralens Rettigheder over for Interessenten eller hans Bo.

En af Interessenterne standsede sine Betalinger, og hans Forretning overtoges af Foreningen af danske Manufakturgrossisters Akkord- og Konkursafdeling til Behandling efter Konkurslovens Regler, og Indkøbscentralen anmeldte hele sit Tilgodehavende i Boet uden Fradrag af det ovennævnte Beløb.

Ved H. R. D. af 15. November 1938 statueredes det, at Indkøbscentralen kun kunde faa Dividende af sit Tilgodehavende med Fradrag af det her omhandlede Beløb, idet det maatte anses som stillet til Sikkerhed for Interessentens Gæld, saaledes at Centralen efter Konkursreglerne (Konkurslovens § 130) maatte søge Dækning heri og kun for det manglende kunde faa Udlæg i Boet lige med de øvrige Fordringshavere. —

En Forening af Frugtavlere havde indgaaet Overenskomst med et Aktieselskab om, at dette skulde modtage Vrag- og Nedfaldsfrugt til Udvinning af Æblemost, saaledes at Foreningen, der skulde anses som Leverandør af Æblerne, fik Ejendomsretten til det Koncentrat, der udvandt af den af Medlemmerne leverede Frugt, der ansattes til 40 pCt. af hele Aktieselskabets Produktion, idet Selskabet ogsaa aftog Frugt fra andre.

Ved H. R. D. af 20. Januar 1939 fandtes Foreningen ikke at kunne gøre den nævnte Ejendomsret til 40 pCt. gældende over for Aktieselskabets Konkursbo, idet Retten fandt, at der i Virkeligheden forelaa Forsøg paa Stiftelse af en Sikkerhedsret (Underpanteret), der imidlertid ikke opfyldte Betingelserne for gyldig Stiftelse.

En Mand havde af et Aktieselskab lejet et Tankanlæg m. m. og havde til Sikkerhed for nogle Forpligtelser over for Aktieselskabet deponeret et Beløb.

Efter at de nævnte Forpligtelser var opfyldt, havde han ca. 3000 Kr. til Gode, og dette Beløb afgjordes i Begyndelsen af November Maaned derved, at han fik Kvittering for at have betalt Leje for Tiden til den efterfølgende 30. Juni, til hvilken Tid han havde opsagt Lejemaalet.

Kort efter at Kvitteringen var udstedt, traadte Aktieselskabet, der var insolvent, i Likvidation, og den trufne Ordning paastodes nu afkræftet i Henhold til Konkurslovens § 20 om Betaling af Gæld med usædvanlige Betalingsmidler.

I Ø. L. R. D. af 24. Febr. 1939 udtaltes det, at den trufne Ordning, hvorefter Lejerens ubestridte, forfaldne Krav paa Tilbagebetaling af Resten af det af ham deponerede Beløb og Selskabets uforfaldne Krav paa fremtidig Leje afgjordes ved Modregning, ikke kunde betegnes som

Betaling med usædvanlige Betalingsmidler, hvorfor Ordningen ikke kunde afkræftes efter den nævnte Bestemmelse i Konkursloven.

Kontrakt. Et Aktieselskab, der havde »bortforpagtet« sin Virksomhed til en Grosserer, der »overtog samtlige Aktiver og skulde tilsvare samtlige Passiver«, fandtes ved S. & H. R. D. af 19. Oktober 1938 ikke pligtig at betale en Leverandør, der havde fortsat Leverancen til Grossererens, for Varer, der var leveret i Henhold til Fakturaer, der ikke lød paa Aktieselskabet, idet Leverandøren vel ikke var underrettet om Forpagningsforholdet, men gennem modtagne Tryksager burde være bleven opmærksom paa Forandringen og have foretaget nærmere Under søgelse. —

I nogle Overenskomster mellem en Maskinfabrik og en Repræsentant ang. dennes Virksomhed for Salg af Fabrikens Produkter paa Provisionsbasis i nærmere angivne Distrikter var det bestemt, at Uoverensstemmelser i Anledning af Overenskomsten skulde afgøres ved Voldgift.

En af Repræsentanten ved S. & H. R. anlagt Sag, hvorunder han paa stod Fabrikken tilpligtet at betale ham et Beløb, som han hævdede, Fabrikken havde berøvet ham i Provision ved bag hans Ryg at have indgaaet Aftaler med konkurrerende Forretninger om Fordeling af Kunderne og ved anden Handlemaade i Strid med Overenskomsterne, blev ved S. & H. R. D. af 16. Februar 1939 afvist som hørende under Voldgift. —

En Maskinfabrik, der havde overtaget Udnyttelsen af en Opfindelse angaaende et fjedrende Ophængningselement, som kunde anvendes i Forbindelse med almindelige Vognfjedre, indgik med en Ingeniør en Overenskomst, hvorefter denne overtog Enesalget for Danmark og Island og skulde aftage et nærmere angivet Antal af Hjælpefjedre.

Under Paaberaabelse af, at han kun havde paataget sig Salget af den paagældende Fjederkonstruktion, men ikke nogen Forpligtelse til at aftage denne uden Hensyn til, om den maatte vise sig salgbar eller ikke, paastod han Overenskomsten ophævet og sig tillagt Erstatning i Anledning af, at de leverede Fjedre knækkede paa alle de Vogne, de var paamonterede.

Ved H. R. D. af 9. Marts 1939 toges Paastanden til Følge. —

En Møbelhandler havde leveret Materiale til Møbler til en anden Møbelhandler og af denne modtaget skriftlig Erkendelse af, at Effekterne var modtaget i Konsignation.

Da han havde betalt Arbejds løn for Forarbejdelsen og ført stadig Kontrol med Møblernes Tilstedeværelse og med Afregningerne for

Salg, anerkendtes det ved Ø. L. R. D. af 27. Marts 1939, at der forelaa et Konsignationsforhold. —

En Grosserer havde indgaaet en Interessentskabskontrakt med en Mand, der havde været Forretningsfører i et nu opløst Aktieselskab, om Fortsættelse af den af Aktieselskabet drevne Handelsvirksomhed.

Ifølge Kontrakten tegnedes Firmaet af begge Interessenter; Grossereren havde Overledelsen, medens den daglige Ledelse af Forretningen forestodes af den anden Interessent.

Den 30. Maj 1938 oprettedes der en Overenskomst om Ophævelse af Kompagniskabet, hvorefter Grossereren udtraadte af Interessentskabet pr. 1. Juli 1938, og Ændringen i Firmaets Forhold blev registreret i Handelsregistret den 1. Juli 1938 og bekendtgjort i Statstidende 18. s. M.

Ved S. & H. R. D. af 6. Juni 1939 tilpligtedes Grossereren at svare til en af hans Medinteressent i Maj 1938 paa egen Haand indgaaet Kontrakt, da han havde overladt denne ganske paa egen Haand at varetage Virksomhedens daglige Drift, derunder Afslutningen af Køb og Salg. —

2 Murermestre, der i nogle Aar havde arbejdet sammen ved forskellige Byggearbejder, ophævede Samarbejdet ved en Overenskomst, hvori det med Hensyn til et bestemt Byggearbejde fastsattes, at Entreprisekontrakt om dette skulde oprettes, som om Samarbejdet stadig bestod, men kun den ene af dem skulde have Rettigheder og Forpligtelser.

En Leverandør, der havde leveret Materiale til det nævnte Byggeforetagende, og som hævdede ikke at have faaet klar Besked om Ophævelsen af Samarbejdet, fandtes ved H. R. D. af 4. September 1939 at have haft Føje til at gaa ud fra, at Leverancer til Byggeforetagendet stadig skete til begge Entreprenørerne, saaledes at begge hæftede for Betalingen. —

En Maskinfabrik, der havde accepteret et af et hollandsk Rederi fremsat Tilbud om Transport af Jernbanemateriel til Bornholm, fandtes ved V. L. R. D. af 16. September 1939 ikke berettiget til at annullere Aftalen, fordi den ikke havde kunnet faa Transporten forsikret i noget dansk Søforsikringsselskab, idet dette ikke ansaas for at være Bevis for, at det paagældende Skib var uegnet til Transporten. —

En Mand, der vilde være Mellemandler ved Salg af et Parti Konserver til den tyske Hær, henvendte sig i den Anledning til en Konserverfabrik og fik nogle Prøver udleveret, som han sendte til Tyskland.

Det viste sig imidlertid, at Prøverne ikke var gode, idet Daaserne var bomberede og Indholdet fordærvet, og der blev ikke noget af Leverancen.

I Ø. L. R. D. af 25. September 1939 udtaltes det, at Konservesfabriken ikke paa Grund af, at Prøverne havde vist sig mangelfulde, havde nogen Pligt til at erstatte Mellemandleren Udgifter til Rejser i Anledning af Forhandlinger om Leverancen. —

En Grosserer havde Repræsentationen for et italiensk Tæppefirma og forhandlede hovedsagelig dets Varer som Agent mod Provision, men købte ogsaa undertiden dets Varer for egen Regning.

I Midten af November 1935 — kort Tid, før Sanktionerne mod Italien i Anledning af Krigen mod Abessinien blev iværksat — tilsendte det italienske Firma Grosserereren et Parti Tæpper til en samlet Fakturaværdi af ca. 116.000 Lire. Tæpperne blev oplagt i Frihavnen, hvorfra Grosserereren indførte dem, efterhaanden som han fik Valutaattester paa Grundlag af tidligere Vareudvekslingsforretninger.

Over de indførte Partier sendte Grosserereren Opgørelser, hvorpaa Varerne var opført med Pris i Lire; i de sidste af Opgørelserne var det udtrykkeligt anført, at Varerne var solgt til Grosserereren, hvorimod Sælgeren ikke protesterede.

Endelig Opgørelse sendtes 30. Oktober 1936. Liren var da faldet betydeligt i Kurs.

Ved H. R. D. 30. Oktober 1939 ansaas det for godtgjort, at Grosserereren ikke var optraadt som Agent, men selv havde købt Varerne, og at han ikke var pligtig at afregne i danske Kroner, men var berettiget til at afregne i Lire, hvorved Tæppefirmaets Tilgodehavende blev 118.528,50 Lire, medens det, hvis Grosserereren var bleven betragtet som Agent og saaledes skulde have afregnet i det ved Salget indkomne Kronebeløb, efter Kursen i November 1936 vilde være blevet 172.182,60 Lire. —

Et estnisk Skib var ved et Certeparti af 1. Marts 1939 fragtet til fire Rejser fra nordfinske til danske Havne.

Efter at den anden Rejse var udført i Tiden 6.—13. September 1939, annullerede Rederen Certepartiet for de 2 følgende Rejsers Vedkommende i Henhold til Sølovens § 135 under Henvisning til de ved Krigssituationen og Minefaren opstaaede Vanskeligheder.

I S. & H. R. D. af 31. Oktober 1939 udtaltes det, at de som Følge af Krigen truffne Foranstaltninger, særlig Udlæggelsen af Miner, ikke frembød en saadan Fare og Hindring for den fredelige Skibsfart mellem neutrale Lande, at der i Sølovens § 135 (hvorefter Befragtningen kan hæves, naar Udførelsen af Rejsen vil udsætte Skib eller Gods for Opbringelse eller anden Skade som Følge af Krig m. v.) eller i almindelige Retsgrundsætninger var Hjemmel for Ophævelse af Kontrakten. —

Ifølge et Certeparti om Bortfragtning af et Skib skulde Losningen af Skibet ske »fast as can«.

Da Losningen efter et afholdt Skøn kunde være foretaget paa 1 Dag (8 Timer), saafremt der havde været anvendt 2 Hold Mænd i hver af Skibets 2 Luger, medens Losningen, der foretoges med 1 Hold, varede 2 Dage, krævede Rederiet 1 Dags Overliggedagspenge.

Ved V. L. R. D. af 30. Marts 1939 toges Paastanden ikke til Følge under Hensyn til en lokal Coutume, hvorefter der kun anvendes 1 Hold, naar andet ikke var forlangt, og til, at Rederiet ikke under Losningen havde stillet et saadant Krav. —

En Kulforretning havde i Henhold til Tilbud af 26. Juli 1939 i August 1939 modtaget en Bestilling paa Cinders til Kr. 2,30 pr. hl at levere 31. August 1939.

Ordren blev ikke effektueret i August, og da Cinders efter den nævnte Tid kun kunde leveres til 4 Kr. pr. hl, nægtede Kulforretningen at levere.

I S. & H. R. D. af 14. December 1939 udtaltes, at Prisstigningen ikke berettigede til Ophævelse af Aftalen, da der ikke var taget noget Forbehold i saa Henseende, og at en Prisstigning kun kunde tages i Betragtning, naar den — foruden at skyldes ved Kontraktens Indgaaelse uforudseelige Omstændigheder — har været af ganske ekstraordinær Karakter, hvad der ikke fandtes at være Tilfældet. —

En Kulforretning havde solgt et Parti Cinders til en Pris af 23 sh. 6 d. pr. 1000 kg, netto kontant fob Stettin. Udlosningen begyndte 30. August 1939 og afsluttedes 2. September 1939, Faktura modtoges af Køberen 30. August og Konnossement 1. September.

Sterlingkursen var den 30. og 31. August 22,40, men var i den følgende Tid faldende.

Efter at være rykket for Betaling betalte Køberne den 15. September efter den da gældende Kurs 19,01.

Ved S. & H. R. D. af 23. December 1939 nægtedes der Sælgerne Erstatning for Kurstabet, da det i den Tid, Parterne havde staaet i Forretningsforbindelse med hinanden, havde været Skik, at der ikke betaltes straks ved Tilsendelsen af Faktura, men først ved Henvendelse fra Sælgerne nogen Tid efter pr. Telefon eller pr. Bud. —

Et Andelsmejeri havde i en Aarrække leveret bl. a. Piskefløde til en Mejeriejer i Brønshøj, indtil det den 19. Januar 1939 ophørte dermed.

Mejeriejeren gjorde gældende, at der forelaa Coutume for, at Leveringer af Mælk, Fløde og Smør fra Andelsmejerier til københavnske en gros Mejerier kun kan opsiges gensidig til en 1ste November med mindst 1 Maanedes Varsel, saafremt der ikke mellem Parterne er aftalt andet Opsigelsesvarsel, og forlangte Erstatning i Anledning af, at han ikke havde faaet et saadant Opsigelsesvarsel.

Ifølge Ø. L. R. D. af 30. December 1939 ansaa Retten det ikke for godtgjort, at der forelaa nogen fast Coutume som den nævnte. —

Køb og Salg. Ifølge Loven om Ægteskabets Retsvirkninger af 18. Marts 1925 maa en Ægtefælle ikke uden den anden Ægtefælles Samtykke sælge eller pantsætte Løsøre, der er Fælleseje, for saa vidt det hører til Indboet i det fælles Hjem.

En Mand havde solgt alt det paa hans Bopæl beroende Indbo til en Møbelhandler, idet han over for denne (urigtigt) havde erklæret, at hans Hustru var død.

Ved H. R. D. af 10. November 1938 fandtes Hustruen berettiget til at faa Salget omstødt. —

En Grosserer, der agtede at sælge noget Kløver-Timothé Hø til Tyskland, henvendte sig i den Anledning paa en Gaard, hvor han besigtigede et Parti Hø, der stod i en Stakhjelm, og udtog nogle Prøver væsentlig indeholdende Thimothé, hvilke Prøver han sendte til Tyskland. Nogle Dage senere gav han Ordre til Afsendelse af det paagældende Parti Hø, der væsentlig bestod af Rajgræs, til en nærmere opgivet Adresse i Tyskland.

Ved Ankomsten til det paagældende Sted nægtede Aftageren at modtage det, da det ikke svarede til den tilsendte Prøve.

Ved H. R. D. af 2. Februar 1939 nægtedes der Grossererens Erstatning hos hans Leverandør, idet Høet fandtes at være købt efter Besigt og ikke efter Prøve. (Købelovens § 47). —

En Tømmerhandler, der havde købt et Parti svenske Brædder, som viste sig at være ukontraktmæssige, fandtes ved S. & H. R. D. af 6. Marts 1939 berettiget til, efter at have stillet Partiet til Sælgerens Disposition og forgæves opfordret Sælgeren til at varetage sine Interesser, i Henhold til Købelovens § 55 jvnfr. § 34 at sælge Partiet for Sælgerens Regning og beregne sig 20 pCt. af Salgsprisen som Avance og for Valuta. —

En Avlsbruger, hvis Søn havde købt et Automobil paa Afbetaling og havde vanskeligt ved at klare Afdragene, lod skriftligt forespørge hos Sælgerne, om man vilde overdrage ham (Avlsbrugeren) Ejendomsretten til Vognen for 1000 Kr. kontant. Dagen efter meddelte Sælgerne ham, at Tilbudet accepteredes, og bad ham indsende Beløbet.

Avlsbrugeren forholdt sig imidlertid passiv heroverfor, og først efter en fornyet Anmodning om at betale protesterede han.

I Ø. L. R. D. af 31. Marts 1939 udtaltes det, at selv om Avlsbrugers Henvendelse ikke med Rette kunde opfattes som et bindende Tilbud, maatte han dog efter Sælgerens første Skrivelse have været klar over, at de havde opfattet den som et bindende Tilbud, som de

havde accepteret uden Forbehold, og burde derfor i Henhold til Grund-sætningen i Aftaleloven (Nr. 242 af 8. Maj 1917), hvis han ikke ønskede at tiltræde Ordningen, ufortøvet have protesteret, hvad han ikke fandtes at have gjort behørigt. —

En Købmand solgte sin Kolonialforretning til en anden Købmand. Under Forhandlingerne om Salget havde han i et Brev oplyst, at han var Leverandør til et Sygehus, der aftog Varer for 20—22 000 Kr. aarlig.

Efter at Køberen havde overtaget Forretningen, viste det sig, at Salget til Sygehuset androg og havde andraget ca. 30 000 Kr.

Da Fortjenesten paa denne Leverance var minimal, idet den udbødes ved halvaarlige Licitationer under kraftig Konkurrence mellem forskellige Købmænd, gjorde Køberen Krav paa Erstatning.

Ved H. R. D. af 4. April 1939 nægtedes der ham Erstatning, idet han, der med Lethed under Forhandlingerne havde kunnet skaffe sig Oplysning om Leverancen til Sygehuset, ikke havde anført nogen rimelig Grund til, at han først havde reklameret over 2 Aar efter Overtagelsen af Forretningen. —

En Dame havde i Juni 1937 solgt alt sit Sølvtoj til en Direktør for 1000 Kr. og udleverede en Del deraf vurderet til 237 Kr. Hun hævdede, at Salget var sket mod kontant Betaling, at hun i December 1937 havde krævet Betaling inden Nytaar, og at hun først fik tilbudt Betaling i Juni 1938.

I H. R. D. af 24. April 1939 udtaltes det, at det maatte være Køberens Sag at godtgøre, at der var lovet Henstand med Betalingen, og at Sælgerinden, da Bevis derfor ikke var ført, ikke var pligtig at vedstaa Handelen. —

Under en Retssag om Betaling for nogle Tørv havde ingen af Parterne ført Bevis for deres Paastand om, hvilken Pris der var aftalt.

Ved V. L. R. D. af 1. Juni 1939 tilpligtedes Køberen at betale den Pris, Sælgeren havde forlangt, da han ikke havde godtgjort, at den var ubillig.

Næringsvæsen. 2 Personer, af hvilke kun den ene var autoriseret som regnskabs- og handelskyndig Tillidsmand, havde paa deres Tryksager anvendt en Tekst, der kunde give Anledning til den Opfattelse, at de begge var autoriserede.

Ved Ø. L. D. af 16. December 1938 fandtes dette Forhold kun at kunne henføres under Straffelovens § 131 om den, der offentlig udgiver sig for at have offentlig Bemyndigelse til en Virksomhed, og ikke under Næringslovens § 65 om Benyttelse i Reklameøjemed af

Betegnelser, der er egnede til at hidføre Forveksling med statsautoriserede Revisorer. —

En Grosserer drev i Henhold til Næringsbrev som Industridrivende udstedt af Politimesteren i Københavns Amts Nordre Birk Kaffesurrogatfabrik og Kaffebrænderi i Gladsaxe Kommune og tillige paa Næringsbrev som Industridrivende udstedt af Københavns Magistrat fra 9 faste Forretningssteder Detailhandel med Salg af Kaffe og Kaffe-tilsætning, uagtet han ikke drev Industrivirksomhed i København.

Dette fandtes ved Ø. L. R. D. af 28. Februar 1939 ikke at være en Overtrædelse af Næringslovens § 23, hvorefter Næringsbrev paa Industri- eller Haandværksnæring berettiger til Afsætning fra Værksteder, Butiker eller andre faste Forretningssteder i vedkommende Kommune af egne Produkter. —

En Margarinefabrikant indbød Husmødre til at komme til Stede ved Demonstrationer af hans Margarines Anvendelighed til Bagning. Efter Demonstrationerne udleveredes der de Mødende Kort, hvorpaa de kunde opføre Bestillinger.

Ved V. L. R. D. af 27. Marts 1939 fandtes dette ikke at være en Overtrædelse af Forbudet i Næringslovens § 29 mod personlig Henvendelse til Opnaaelse af Bestillinger. —

Ifølge Lov Nr. 99 af 29. Marts 1924 om Beværtning og Gæstgiveri m. m. § 12, 1ste Stk., giver Næringsadkomst paa Beværtning Ret til at sælge Brød ud af Huset, og ifølge Lukkeloven, Lovbekendtgørelse Nr. 204 af 20. Maj 1933 § 3 f maa Beværtere paa de Tider, paa hvilke Butiker skal holdes lukkede, ikke sælge andet ud af Huset end tilberedte Spisevarer.

Ved Ø. L. R. D. af 5. September 1939 antoges »Brød« og »tilberedte Spisevarer« at omfatte Kager.

Pant. Det ejendommelige ved Haandpant er, at Raadigheden over det pantsatte berøves Pantsætteren, idet de pantsatte Ting overgives til Panthaveren, som derved faar en Fortrinsret til Fyldestgørelse i dem frem for andre Kreditorer.

En Manufakturhandler gav et Dødsbo Haandpanteret i diverse i et særskilt, aflaaet Lokale beroende Varer til en Værdi af 10 000 Kr., og Nøglen til Rummet overgaves til en Sagfører, der forpligtede sig til at paase, at der til enhver Tid fandtes Varer til Værdi 10 000 Kr. Haandpantsætteren havde forbeholdt sig Ret til paa Anfordring og efter Aftale med Sagføreren at faa Adgang til Lokalet og ombytte Varerne, hvilken Ret han ogsaa benyttede.

Efter at Haandpantsætteren var gaaet fallit, nægtede hans Kon-

kursbo at anerkende, at der forelaa Haandpant, men ved S. & H. R. D. af 24. Februar 1939 opretholdtes Haandpanteretten, idet Retten fandt, at Raadigheden over Varerne ved den trufne Ordning var frataget Haandpantsetteren og henlagt til Sagføreren paa Panthavernes Vegne, samt at Ombytningsretten ikke gjorde Forandring heri, idet der for de udtagne Varer skulde indlægges Varer af tilsvarende Værdi.

I dette Tilfælde anerkendtes det altsaa, at der forelaa Haandpant, uagtet Raadigheden over det pantsatte ikke kunde siges helt at være frataget Pantsætterten. —

En Mand havde givet sin Kreditor Sikkerhed i et ham tilhørende Automobil for et Laan, uden at det derom oprettede Dokument blev tinglyst, og solgte derefter Vognen til en Trediemand.

Ved H. R. D. af 26. Juni 1939 blev Sælgeren straffet for Skyldnersvig.

Der var vel ikke stiftet en Panteret, der var beskyttet over for Trediemand, men mellem Parterne indbyrdes var Panteretten gyldig, hvorfor Salget altsaa betragtedes som Svig, idet Sælgeren derved berøvede sin Kreditor hans Sikkerhed.

Pengevæsen. Ifølge § 10 i Fondsbørsloven Nr. 80 af 19. Marts 1930 er Køb og Salg af Aktiekupons paa Levering til senere Tid, uden at Retshandelen tillige omfatter de paagældende Aktier, ugyldig.

En ikke noteringsberettiget Vekselerer, der var bleven en anden ikke noteringsberettiget Vekselerer et Beløb skyldig i Henhold til saadan Handel, fandtes dog ved S. & H. R. D. af 16. November 1938 pligtig at betale Beløbet, idet Retten vel fandt, at Reglen ogsaa gjaldt uden for Fondsbørsen, men at det maatte kræves, at den, der vilde paaberaabe sig Handelens Ugyldighed, maatte gøre det uden ugrundet Ophold, hvad Vekselereren ikke fandtes at have gjort. —

I de Obligationer, som den danske Stat havde udstedt for 2 i 1925 og 1928 i Amerika optagne Dollarlaan, fandtes den Bestemmelse, at Hovedstol og Renter og alle andre i Laanekontrakten omhandlede Beløb i Dollars skulde betales i New York i De Forenede Staters Guldmonnt af den Vægt og Lødighed, som fandtes den 1. August 1925 (Guld-klausul).

Under 5. Juni 1933 stadfæstede Præsidenten for De Forenede Stater en af Staternes Senat og Repræsentanternes Hus i Forening vedtaget Resolution, hvori det bl. a. bestemtes, at en saadan Bestemmelse saavel i tidligere udstedte som i fremtidige Obligationer var ugyldig.

Ved H. R. D. af 30. Januar 1939 fastsloges det, at denne Bestemmelse maatte finde Anvendelse paa de heromhandlede af den danske

Stat udstedte Obligationer, ogsaa over for et hollandsk Bankierfirma, der havde overtaget en Del af Obligationerne til Udbydelse paa det hollandske Marked.

Skat. En Repræsentant, der arbejdede for et Revisionselskab, lønnes paa den Maade, at han, naar han havde tegnet et Aarsabonnement for Selskabet, havde Ret til selv at modtage første Aars Abonnementsbeløb hos Kunden som sin Provision, men fik ellers ikke Løn udbetalt af Selskabet.

Ved Ø. L. R. D. af 20. Maj 1939 ansaas Selskabet som Repræsentantens Arbejdsgiver, der i Henhold til Bestemmelsen i Lov Nr. 25 af 18. Februar 1937 vedrørende personlig Skat til Kommunen § 42 var pligtig at sikre Betalingen af Repræsentantens Skat.

Tinglysning. Et Skøde angaaende 5 Engskifter af et Matr. Nr. blev, efter at være afvist fra Tingbogen, ændret saaledes, at det angik $\frac{1}{3}$ af Matr. Nummeret.

Ogsaa dette Skøde afvistes fra Tingbogen ved V. L. R. Kendelse af 12. Oktober 1938, hvilket begrundedes med, at det af de Oplysninger, Skødet indeholdt ved første Afvisning, fremgik, at Formaalet var Salg af en bestemt paaviselig Andel af et Matr. Nr., og at Tinglysning af endeligt Skøde paa en saadan Andel ikke kan ske uden Udstykning.

Man kan faa tinglyst et Skøde paa $\frac{1}{3}$ (en ideel Anpart) af en Ejendom, men ikke et Skøde, som lyder paa f. Eks. 200 m² af en Ejendom eller, som i dette Tilfælde, »5 Engskifter«.

Trods Rettelsen i Skødet mente Landsretten altsaa, at det alligevel var det sidste, der var Mening (jvnfr. nærv. Tidsskrifts 3. Aarg. 1939, p. 145 f. n.). —

Ifølge Lov Nr. 362 af 16. December 1933 om Rentebevillinger maa der af Laan med Sikkerhed i fast Ejendom uden Bevilling hverken ydes eller oppebæres højere Rente end 4 pCt. p. a., og Bevilling kan ikke meddeles til at svare højere Rente end 5 pCt. af saadanne Laan.

Et Pantebrev i fast Ejendom, hvorefter der skulde svares $5\frac{1}{2}$ pCt. p. a. i Rente, blev ifølge Ø. L. R. Kendelse af 26. Oktober 1938 antaget til Tinglysning, men ikke for højere Rente end 5 pCt. og saaledes, at der meddeltes Rentebevilling for indtil 5 pCt. aarlig. —

En Brugsforening, i hvis Love der ikke fandtes nogen særlig Regel om Pantsætning og Salg af fast Ejendom, men en almindelig Regel om, at der til at forpligte Foreningen udkrævedes Formandens og Driftslederens forenede Underskrifter, og at der til Optagelse af Drifts-laan krævedes Samtykke fra Repræsentantskabet, havde købt en Ejendom og udstedte samtidig med Skødet et Pantebrev til en Kreditfor-

ening for 20 000 Kr., der anvendtes til Betaling af den kontante Del af Købesummen.

Pantebrevet, der var underskrevet af Foreningens Formand og dens Driftsleder, afvistes fra Tingbogen, men i Ø. L. R. Kendelse af 8. November 1938 udtaltes det, at Underskriverne paa Pantebrevet efter Omstændighederne maatte anses for at være bemyndigede til at underskrive paa Foreningens Vegne. —

Ejeren af en Ejendom, der havde udstedt et Ejerpantebrev paa 34 000 Kr., som var haandpantset til en Bank for et Byggelaan paa 30 000 Kr., udstedte til nogle Bygge kreditorer et Pantebrev paa 13 000 Kr. med oprykkende Prioritet efter 30 000 Kr., hvilket Pantebrev ved Tinglysningen fik Retsanmærkning om, at der forud var prioriteret 34 000 Kr.

Ved Ø. L. R. D. af 29. November 1938 antoges det, at Ejendommens Ejer ved at indrømme Bygge kreditorerne Prioritet med Oprykkingsret efter 30 000 Kr. havde disponeret over den ledige Plads (Forskellen mellem 34 000 Kr. og 30 000 Kr.), saaledes at nogle Udlægskreditorer ikke kunde beslaglægge denne Plads. —

Ifølge Tinglysningslovens § 38 kan særskilt Ejendomsret over Maskiner, Kedler, Ovne eller lignende, der er indlagt i en Ejendom paa Ejerens Bekostning til Brug for Ejendommen eller en der værende Erhvervs virksomhed, ikke forbeholdes.

Der er om dette Forhold i Aarenes Løb afsagt mange Domme, der snart gaar ud paa, at saadanne Genstande falder ind under Reglen, snart, at de ikke falder ind derunder.

Ved H. R. D. af 11. November 1938 fandtes en Piske- og Røremaskine, der var solgt med Ejendomsforbehold, og som var anbragt i en Bageri-bygning saaledes, at den ved en Stikkontakt var sat i Forbindelse med det elektriske Anlæg i Ejendommen, ikke at være anbragt paa en saadan Maade, at den faldt ind under Reglen, idet der ikke tidligere havde været en saadan Maskine i Bageriet, og idet den ikke var fagmæssigt nødvendig for Bageriet, og ikke sædvanlig installeres af Ejeren af Ejendommen, ligesom den ogsaa anvendtes i andre Virksomheder end Bagerier. —

En Symaskinefabrik havde til en Trikotagefabrik leveret nogle Symaskiner, Drivkraftborde og en Motor paa Afbetaling med Ejendomsforbehold.

Maskinerne var løst anbragt paa Bordene, der ligesom Motoren var fastgjort til Gulvet ved Bolte uden at gaa igennem Gulvet; Maskinerne var ikke anskaffet ved Trikotagefabrikens Oprettelse, men først senere til Konfektionering af Fabrikens Varer.

Ved H. R. D. af 15. Marts 1939 opretholdtes Ejendomsforbeholdet over for Trikotagefabrikens Konkursbo. —

Et Hønseshus af Brædder, der var solgt paa Afbetaling med Ejendomsforbehold, var opstillet et Stykke fra Køberens Bygninger paa en støbt Cementramme, hvorfra det let kunde fjernes.

Efter V. L. R. D. af 6. Maj 1939 ansaas Hønseshuset ikke som indbefattet under Pantsætningen af Ejendommen, saaledes at Sælgerens Ejendomsforbehold opretholdtes. —

En paa Afbetaling med Ejendomsforbehold solgt kombineret Snedkerimaskine var fastgjort til Fundamentet i et Snedkeri i Køberens Ejendom, hvori der i flere Aar havde været Maskinsnedkeri.

Ved Ø. L. R. D. af 28. September 1939 antoges Maskinen i Henhold til Tinglysningslovens § 38 at være omfattet af Pantsætningen af Ejendommen, da det maatte antages, at den Bygning, i hvilken Maskinen var anbragt varigt, var indrettet til Tømrer- og Snedkerivirksomhed, at Maskinsnedkeri var en væsentlig Del af Køberens Virksomhed, og at Maskinens Tilstedeværelse var af afgørende Betydning for Virksomheden. Ejendomsforbeholdet kunde saaledes ikke gøres gældende. —

Efter Tinglysningslovens § 40 har Ejeren af en fast Ejendom, naar en tinglyst Panteret ophører, helt eller delvis, Ret til at besætte den ledigblevne Plads med en ny Panteret, med mindre han udtrykkeligt giver Afkald paa denne Ret. Benytter han sig ikke at denne Ret til at besætte den ledige Plads med en ny Panteret, skal det fremgaa af Tingbogen, at den tidligere Panteret nu tilkommer Ejeren (Ejerpant). Det kan dog gyldigt vedtages i et efterstaaende Pantebrev, at Pantetretten ifølge dette skal rykke op, efterhaanden som en foranstaaende Panteret afdrages, eller naar denne Panteret til et forud angivet bestemt Tidspunkt indfries.

Kun i disse Tilfælde kan der altsaa blive Tale om Oprykningsret.

Paa en Ejendom var der foruden Kreditforeningslaan tinglyst et Skadesløsbrev for 1800 Kr. med Prioritet efter Kreditforeningslaanet, og et Pantebrev for 1600 Kr. til en Sparekasse med Prioritet efter Skadesløsbrevet.

Til Indfrielse af Skadesløsbrevet optoges i et Legat et Laan paa 800 Kr., der fik Prioritet efter Kreditforeningslaanet, og samtidig fik Pantebrevet til Sparekassen Paategning om, at det fremtidig havde Prioritet efter Legatlaanet.

Ved Afløsningen af Skadesløsbrevet for 1800 Kr. med et Pantebrev for 800 Kr. var der saaledes opstaaet et Ejerpant paa 1000 Kr., som Pantebrevet altsaa disponerede over til Fordel for Sparekasselaanet.

Ved V. L. R. Kendelse af 3. Februar 1939 fandtes han berettiget

hertil, saaledes at en Udlægshaver ikke kunde beslaglægge den ledige Plads. —

Ifølge Lov om Grundforbedring Nr. 33 af 26. Februar 1937 har Laan til Grundforbedring Pant og Fortrinsret som for kommunale Ejendomsskatter i den grundforbedrede Ejendom.

Ifølge Lov Nr. 335 af 22. December 1937 om Fortrinsret i Høsten for Aaret 1938 for Gæld, der stiftes af Ejere og Brugere af Landbrugs-ejendomme til Anskaffelse af Saasæd, Frø og Kunstgødning, har Høstpantebreve samme Retsbeskyttelse som Underpant i fast Ejendom, men gaar forud for alle tidligere stiftede Panterettigheder i den faste Ejendom.

Ved V. L. R. Kendelse af 14. Juni 1939 fandtes denne Bestemmelse at maatte forstaas saaledes, at den kommunale Ejendomsskatter tillagte Panteret i faste Ejendomme gaar forud for Høstpantebreve.

Grundforbedringslaan gaar saaledes ogsaa forud for Høstpantebreve. —

Paa en Ejendom var der tinglyst en »Arveaffindelse« for 16 000 Kr., der ikke skulde afdrages eller indfries til forud bestemte Tidspunkter, og som havde Prioritet uden Oprykningensret næst efter Kreditforeningslaan. I 1937 blev der paa Ejendommen tinglyst et Saneringslaan med Prioritet efter Kreditforeningslaanene og Arveaffindelsen og med Oprykningensret, efterhaanden som de foranstaaende Pantebreve afdroges.

Arveaffindelsen udslettedes 29. Marts 1939 og samme Dag tinglystes paa den ledigblevne Plads et Skadesløsbrev med Prioritet efter Kreditforeningslaanene og med Oprykningensret, efterhaanden som de foranstaaende Panterettigheder efter deres Indhold blev afdraget.

Skadesløsbrevet fandtes ved V. L. R.s Kendelse af 13. Juli 1939 at maatte respektere, at Saneringslaanet, efterhaanden som Kreditforeningslaanene afdroges, rykkede op paa den saaledes ledigblevne Plads.

Saneringslaanet vilde saaledes derefter faa forskellig Prioritet, idet en Del deraf, efterhaanden som Kreditforeningslaanene afdroges, vilde faa Prioritet forud for Skadesløsbrevet, medens Resten vilde faa Prioritet efter Skadesløsbrevet.

Den Omstændighed, at Arveaffindelsen uden Oprykningensret blev afløst af et Skadesløsbrev med Oprykningensret, kunde nemlig ikke berøve det tidligere stiftede Saneringslaan den ved Stiftelsen hjemlede Ret til Oprykning efter Kreditforeningslaanene. —

I et Løsørepantebrev gav en Mand til Sikkerhed for Skyld til et Mejeri Pant foruden i Løsøre i sin Ret til et paa længere Tid gældende Lejemaal vedrørende en Ismejeributik.

Lejekontrakten indeholdt Bestemmelse om, at den ikke kunde tinglyses paa Ejendommen uden Ejerens Samtykke.

Løsørepantebrevet blev indleveret til Tinglysning ved Københavns Byret, men blev afvist fra Personbogen som angaaende en Rettighed over fast Ejendom f. s. v. angik Butiken.

Afvisningen blev paakæret til Østre Landsret, der i sin Afgørelse af 11. August 1939 udtalte, at der ikke ses at foreligge Grunde, der taler for at nægte Tinglysning efter Reglerne for Løsøre pant af saadanne Pantsætninger.

Under Sagen blev det oplyst, at Pantsætning af saadanne Lejerettigheder tidligere gennem en Aarrække ogsaa ved Københavns Byret er blevet tinglyst efter Reglerne for Løsøre pantsætning, og det udtaltes i Landsrettens Kendelse, at saadanne Forretninger vanskeligt vilde kunne pantsættes paa anden Maade. —

En Forpagter havde af Ejeren modtaget et Driftslaan til Indkøb af en Kvie og gav ved et Løsøre pantebrev Pant i samtlige sine til Bedriftens Udøvelse hørende Ejendele.

Pantebrevet indleveredes til Tinglysning, men afvistes fra Personbogen, da en saadan generel Pantsætning var udelukket ved Konkurslovens § 152, hvilken Afgørelse stadfæstedes ved Ø. L. R.s Kendelse af 15. September 1939. —

En Kommune havde til en Kreditforening udstedt Pantebrev for et Laan, som Kommunen havde optaget i Kreditforeningen til Dækning af Udgifterne ved et Grundforbedringsarbejde, som var udført i Henhold til en Vandsynskendelse, der var tinglyst paa de i denne opregnede Ejendomme.

Ifølge Grundforbedringslovens § 9, 1. Stk., kan Kommunen til Arbejder efter Vandløbslovgivningen optage Laan paa Lodsejernes Vegne og har i saa Fald til Sikkerhed for sine Udlæg Udpantningsret med samme Fortrinsret som for kommunale Ejendomsskatter, og ifølge § 9, 2. Stk., skal Kommunens Fortrinsret kunne gøres gældende af Laangiveren (Kreditforeningen).

Ved Ø. L. R. Kendelse af 29. September 1939 fandtes den Kreditforening, der havde ydet Kommunen Laanet, berettiget til at lade Pantebrevet tinglyse paa Ejendommene uden Ejernes Samtykke i Henhold til den i Pantebrevet indeholdte Beføjelse til at gøre Kommunens Udpantnings- og Fortrinsret i Ejendommene gældende. —

I en Deklaration, hvorved der paalagdes en Række Parceller af nogle Matrikel Numre Bebyggelsesindskrænkninger, hed det, at »mindst 10 Ejere af fornævnte Parceller, altsaa af 10 af disse Parceller«, skal være berettigede til at paatægge Deklarationen om Moderation eller Relaxation med fuld Gyldighed for alle Parcellerne, men at Forandring i selve Servitutbestemmelsernes Indhold kun kunde ske med Samtykke af alle Parcellernes Ejere.

En Kommune havde erhvervet 10 af Parcellerne og begærede Deklarationen slettet paa disse Parceller.

Da det var tvivlsomt, om der mentes mindst 10 forskellige Ejere af 10 forskellige Parceller eller en enkelt Ejer af 10 Parceller, og da det ikke var Tinglysningsdommerens Sag at afgøre denne Tvivl, fandtes hans Nægtelse af at tage Begæringen til Følge ved V. L. R. Kendelse af 2. Oktober 1939 berettiget. —

Paa et til en Kreditforening udstedt Pantebrev fandtes en Paategning om, at Udstederens Hustru tiltraadte Pantebrevet.

Udstederen havde falskelig underskrevet Paategningen med Hustruens Navn og havde tillige falskelig forsynet Underskriften med Navnet paa et Vitterlighedsvidne, medens det var oplyst, at det andet Vitterlighedsvidne, hvis Navn fandtes under Paategningen, ikke havde set Hustruen underskrive.

Ved V. L. R. D. af 6. Oktober 1939 fandtes Hustruen ikke at kunne paaberaabe sig Tinglysningslovens § 27, 2det Punktum (hvorefter den Indsigelse, at et Dokument er falsk eller forfalsket, bevares over for godtroende Erhververe), da Pantebrevet var udstedt af den, det angav at være udstedt af, og da Kreditforeningen havde ladet sig Vielsesattest forevise samt krævet to Vitterlighedsvidners Underskrift ogsaa paa, at Hustruens Underskrift var ægte, fandtes Kreditforeningen at være i en saadan god Tro, som efter Tinglysningslovens § 27, 1. Punktum, afskærer Indsigelser mod et tinglyst Dokuments Gyldighed, og fandtes derfor ikke pligtig efter Loven om Ægteskabets Retsvirkninger (Nr. 56 af 18. Marts 1925) § 18, 2. (hvorefter Hustruens Samtykke kræves til Mandens Pantsætning af en Ejendom, som tjener til fælles Bopæl) at kvittere Pantebrevet.

Told og Afgifter. Ved et Skibs Ankomst til Island viste det sig ved Toldeftersynet, at der forskellige Steder i Skibet fandtes Tobaksvarer og Spirituosa, som ikke var angivet paa de af Skibet til Toldvæsenet leverede Papirer. Ved Islands Højesteret blev der for Forsøg paa Smugleri idømt Skibets Hovmester en Bøde, og i Dommen bestemtes det, at Skibet skulde hæfte for Betalingen.

Rederiet betalte Bøden m. m., der erstattedes Rederiet af et Assuranceselskab i Henhold til en Ansvarsforsikring.

Forsikringsselskabet gjorde nu gældende, at det skyldtes en grov Tilsidesættelse af den Skibets Fører paahvilende Tilsynspligt, at Smugleriet havde kunnet finde Sted, og sagsøgte Skibsføreren til at erstatte Beløbet.

Ved H. R. D. af 17. Marts 1939 frifandtes Skibsføreren. —

Til et Aktieselskab var der indkommet et Parti Varer, som vedkommende Speditør uden Selskabets Vidende havde indført uden om Toldvæsenet.

Da det opdagedes, besluttedes det, at Varerne skulde sendes tilbage og derpaa genindføres med Berigtigelse af Tolden.

Dette skete imidlertid ikke, idet den ene af Selskabets Direktører solgte en Del af Varerne og lod Resten pakke sammen og føre bort for at bibringe Bestyrelsen den Tro, at de var udført, medens de i Virkeligheden blev ført hen til et andet Selskabet tilhørende Lager.

Mod en anden af Selskabets Direktører, som ikke havde haft Del i Transaktionen, men var bleven skuffet af den og havde udstedt en Erklæring om, at han havde forvissat sig om, at Varerne var pakket og eksporteret, blev der af Selskabet gjort Ansvar gældende for en Del af det Beløb, der maatte betales ud over normale Toldafgifter, idet Selskabet hævdede, at han ved sin, om end i god Tro afgivne, urigtige Erklæring, havde udvist grov Uagtsomhed og derved paaført Selskabets Tab.

Ved H. R. D. af 4. Maj 1939 blev han frifunden, da der ikke ved Erklæringens Afgivelse var paadraget Selskabet noget Ansvar, idet dette var paadraget Selskabet forinden (nemlig ved Indførslen uden om Toldvæsenet). —

Ved H. R. D. af 6. Juni 1939 statueredes det, at Fiskeboller, Fuglekonserves og Jomfruhummer, der var tilvirkede paa Færøerne, og hvis Hovedbestanddele var færøiske Produkter, i Henhold til Toldloven Nr. 88 af 5. Maj 1908 § 2 a var toldfri uanset, at de Blikdaaser, Varerne forsendtes i, og visse Bestanddele af Varerne af ganske underordnet Kvantitet var af ikke-færøisk Oprindelse. —

Efter Søloven (Lovbekendtgørelse Nr. 319 af 1. December 1937) § 267 Nr. 1 har bl. a. Fyr- og Havneafgifter og andre offentlige Afgifter af samme Slags samt Omkostninger ved Lodsning Søpanteret i Skib og Fragt.

En Mægler havde efter Anmodning af et Rederi varetaget Losningen og den øvrige Ekspedition af Rederiets Skib og havde i den Anledning haft Udlæg til Lodsning og Fyr-, Told- og Havneafgifter.

Ved S. & H. R. D. af 23. November 1939 nægtedes der Mægleren Søpanteret for de nævnte Udlæg, da Mægleren ikke havde faaet Transport paa Kravene fra de paagældende Fordringshavere (Lods-, Told- og Havnevæsen m. m.) samtidig med Beløbenes Betaling, men først senere, og idet Retten fandt, at Betaling alene af Fordringer, der var udrustede med Søpanteret, uden samtidig Erhvervelse af Transport paa denne ikke kunde medføre Indtrædelse i Søpanteretten.

Transport af Fordringer. En Hovedentreprenør for et Byggeforetagende havde givet Transport paa en Del af Entreprisesummen for en Gæld, der ikke vedrørte Byggeforetagendet, hvilken Transport var bleven noteret hos Bygherren den 12. December 1935, og havde endvidere givet en Underentreprenør Transport paa en Del af Entreprisesummen for Underentreprenørens Tilgodehavende fra Byggeforetagendet, hvilken Transport noteredes hos Bygherren 16. December 1935.

Ved Ø. L. R. D. af 9. December 1938 fandtes den førstnævnte Transport at burde staa tilbage for den sidstnævnte.

Dommen anerkender saaledes det Princip, at Byggelaan skal anvendes til Dækning af den Gæld, der vedrører Byggeriet, og ikke anden, Byggeriet uvedkommende Gæld, idet de Haandværkere, der paatager sig Arbejdet ved Byggeforetagendet, bør kunne gaa ud fra, at de kan fyldestgøres af Byggelaanet for deres Krav.

Ø. L. R. D. af 27. Maj 1939 kom derimod til et andet Resultat, idet en Transport fra en Entreprenør paa en Del af Entreprisesummen til Sikkerhed for en det paagældende Byggeforetagende uvedkommende Gæld fik Fortrin for en senere noteret Transport til Sikkerhed for en Gæld, som vedrørte Foretagendet. —

Et af et Ejendomsaktieselskab udstedt Pantebrev blev transporteret til en Blikkenslagermester, der underrettede Selskabet om Transporten.

Selskabet svarede imidlertid, at Transporten ikke kunde anerkendes, og sendte i den derefter indtræffende Termin Terminsydelsen til den oprindelige Kreditor efter Pantebrevet, der efter Aftale med Blikkenslagermesteren sendte den Check, som en Sagfører paa Selskabets Vegne havde sendt, tilbage, hvorefter Terminsydelsen blev sendt til Blikkenslagermesteren, der først fik den efter Terminens Udløb.

Da Blikkenslagermesteren selv havde medvirket til, at Terminsydelsen først kom ham i Hænde efter Terminens Udløb, blev det i H. R. D. af 26. Juni 1939 statueret, at han ikke kunde betragte Pantebrevet som forfaldet paa Grund af ikke rettidig Betaling af Renter. —

En Kulhandler havde solgt en Ejendom til en Møbelhandler og fik til Afgørelse af en Del af Købesummen simpel Transport paa 14 Møbelkontrakter.

Efter at Optrævningen af de ifølge Kontrakterne skyldige Beløb var paabegyndt, viste det sig, at en Del af Kontrakterne var omskrevne, idet Møbelhandleren havde faaet Skyldnerne ifølge ældre, misligholdte Kontrakter til at underskrive nye, hvori Afdragene paa de gamle optraadte som en samlet kontant Udbetaling, og en af Kontrakterne angik Møbler, der maatte antages at være behæftede med Mangler.

Ved H. R. D. af 29. Juni 1939 tilkendtes der Kulhandleren Erstatning i den Anledning. —

En Murermester havde faaet Murerentreprisen ved et Byggeforetagende overdraget og indgik derefter Kontrakt med et Aktieselskab om Levering af de fornødne Materialer.

Til Sikkerhed for, hvad han i den Anledning maatte blive Selskabet skyldig, gav han dette Transport paa 26 000 Kr. af Entreprisesummen. De 26 000 Kr. skulde betales i flere Rater, sidste Rate, 10 600 Kr., ved Prioriteringen.

Selskabet vidertransporterede Transporten til en Bank, og Transporten fik Paategning af Bygherren om, at han var bekendt med den og indestod for rettidig Betaling af Prioriteringsraten, hvorhos Transporten anmeldtes for Bygherrens Sagfører og Befuldmægtigede.

Efter at Byggeforetagendet var fuldført, blev der optaget Prioritetslaan, af hvis Provenue Bygherrens Sagfører efter at have fordelt Resten tilbageholdt 10 600 Kr. til Dækning af Bankens Transport.

Der meldte sig imidlertid nu flere andre Transporthavere, som ikke var anmeldt for Sagføreren, med Krav paa Dækning forlods af Beløbet. Spørgsmaalet om Fordelingen blev ved en særlig Retssag afgjort saaledes, at samtlige Transporthavere — derunder Banken — skulde være ligestillede ved Fordelingen, hvorved Banken ikke opnaaede fuld Dækning.

Efter at Transporten til Banken var annulleret, anlagde Leverandør-Aktieselskabet Sag mod Murermesteren til Betaling af det manglende, og ved H. R. D. af 22. November 1939 tilpligtedes Murermesteren at betale Beløbet under Henvisning til, at Transporten ifølge sin Tekst var en Transport til Sikkerhed og ikke Betaling, at Selskabet ikke ved sit Forhold bl. a. under ovennævnte Retssag havde handlet retsstridigt over for Murermesteren, og at denne ikke havde godtgjort at have lidt noget Tab ved dets Handlemaade.

Udenlandsk Rets Gyldighed. En Fabrik havde i 1938 aftaget nogle Varer fra en Forretning i Gablonz, der da hørte under Tjsekoslovakiet. Betalingen skulde erlægges i Pragerkroner, og Beløbet var da fri Valuta.

Den 8. Oktober 1938 overgik Gablonz til Tyskland; Forretningens Indehavere flygtede og overdrog ved Transport af 18. Oktober 1938 deres heromhandlede Tilgodehavende til en Forretning i London, medens deres Forretning i Gablonz førtes videre af dens tidligere Prokurist, der af den fungerende »Bezirkshauptmann zu Gablonz« var indsat som Treuhänder, og som nu gjorde Krav paa Beløbet.

Ved S. & H. R. D. af 17. Februar 1939 tilkendtes Beløbet den engelske Forretning. —

Et dansk Bryggeri, der skyldte et Firma i Nürnberg et Beløb for et Parti Humle, fik af Firmaets Indehaver Meddelelse om, at Betalingen af Firmaets Tilgodehavende skulde ske til en Bank i Brüssel. Senere modtog Bryggeriet en Skrivelse med en Udskrift af Handelsregistret i Nürnberg, hvorefter det efter Anordning af Devisemyndighederne var forbudt Indehaveren af ovennævnte Firma at disponere over sin Formue og at drive Forretningen, samt at en indsat »Treuhänder« var eneberettiget til at inkassere Firmaets Tilgodehavender.

Den indsatte Treuhänder beskikkedes senere som »Abwesenheitspfleger« for Indehaveren og overdrog i denne sin Egenskab den heromhandlede Fordring til en Bank til Dækning af en Del af dennes Tilgodehavende hos Firmaet.

Ved Ø. L. R. D. af 11. Maj 1939 tilkendtes Beløbet den oprindelige Indehaver af Firmaet, da den til Banken skete Overdragelse fandtes at være en Disposition, som en Væрге efter dansk Ret ikke var beføjet til at foretage, idet den stred mod dens Interesser, for hvem Værgemaalet var anordnet.

Veksler og Checks. En Assurandør, der havde et Beløb til Gode hos en Bekendt, der var ansat i et Aktieselskab uden at være berettiget til at tegne dette, modtog af ham en til Aktieselskabet udstedt generelt krydset Check, som var forsynet med et Endossement, der indeholdt Aktieselskabets med Stempel paatrykte Navn og derunder den ovennævnte Debtors Navn, og udbetalte dens Paalydende med Fradrag af sit Tilgodehavende.

Assurandøren, der vidste, at hans nævnte Bekendt ingen Bankkonto havde, og som intet foretog sig for at konstatere, om han havde Ret til at tegne Aktieselskabets Firma, fandtes ved Ø. L. R. D. af 17. Februar 1939 at have gjort sig skyldig i grov Uagtsomhed ved Erhvervelsen af Checken og derfor efter Checklovens § 21 pligtig at erstatte Aktieselskabet Checkens Paalydende. —

En Mand havde til egen Ordre trukket en Veksler paa en anden, der accepterede den og derefter forsynede den med falsk Endossement fra Trassenten.

Ved Ø. L. R. D. af 19. September 1939 blev Trassenten i Henhold til Veksellovens § 16, 2. Stk. (hvorefter en Indehaver af en Veksler, der behørigt godtgør sin Ret, ikke er pligtig at udlevere den til den, som den er frakommet, med mindre han ved Erhvervelsen ikke har været i god Tro eller har handlet med grov Uagtsomhed), og § 9, 1. Stk. (hvorefter Trassenten indestaar for Vekselsens Betaling) dømt til at betale Vekslerbeløbet til Indehaveren.